

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ ХИЗМАТИ ДАВЛАТӢ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2007, № 3, мод. 166, № 6, мод. 429; с. 2010, № 3, мод. 158; с. 2011, № 6, мод. 452; с. 2012, № 8, мод. 834, № 12, қ. 1, мод. 1008; с. 2013, № 7, мод. 542, № 12, мод. 905; с. 2014, № 7, қ. 2, мод. 425; с. 2015, № 12, қ. 1, мод. 1106; с. 2016, № 3, мод. 156; с. 2017, № 1-2, мод. 28, мод. 29, № 5, қ. 1, мод. 290)
(Қонунҳои ҚТ аз 8.06.2007 № 273; аз 11.03.2010 № 603; аз 28.06.2011 № 741; аз 01.08.2012 № 900; аз 28.12.2012 № 914; аз 22.07.2013 № 1016; аз 28.12.2013 № 1061; аз 26.07.2014 № 1128; аз 25.12.2015 № 1260; аз 15.03.2016 № 1303; аз 24.02.2017 № 1405, № 1406; аз 30.05.2017 № 1433; аз 3.08.2018 № 1543; аз 04.04.2019 с., № 1597)

Қонуни мазкур асосҳои ташкилию ҳуқуқии хизмати давлатӣ, вазъи ҳуқуқӣ ва кафолатҳои иҷтимоии хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро муайян менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- дастгоҳи давлатӣ - низоми мақомоти давлатӣ, ки фаъолияти он барои амалӣ намудани вазифа, функция ва сиёсати давлат равона шудааст;
- мақоми давлатӣ - ҷузъи таркибии дастгоҳи давлатӣ, ки тибқи салоҳият ва сохтори муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ваколати давлатию ҳокимиятиро дар шакли ташкилию ҳуқуқии ба худ хос амалӣ менамояд;
- мансаби давлатӣ - воҳиди сохтори мақоми давлатӣ, ки дар доираи салоҳияти муқарраркардаи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои амалӣ намудани ҳокимияти давлатӣ, таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва салоҳияти мақомоти давлатӣ таъсис дода шудааст (**ҚЧТ аз 24.02.2017 № 1405**);
- мансабҳои давлатии ҳокимияти давлатӣ - мансабҳои, ки Конститутсия ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон барои амалӣ намудани ҳокимияти давлатӣ муқаррар намудаанд;
- мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ (мансабҳои сиёсӣ ва маъмурии хизмати давлатӣ) - мансабҳои, ки бо тартиби қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ муқаррар карда шудаанд;
- хизмати давлатӣ - фаъолияти касбии хизматчиёни давлатӣ, ки барои таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ муқаррар карда шудааст (**ҚЧТ аз 26.07.2014 № 1128**);
- хизматчиӣ давлатӣ - шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки мансаби давлатии хизмати давлатии музднокро дар асоси касбӣ бо мақсади таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ ишғол намудааст;
- хизматчиӣ давлатии сиёсӣ - хизматчиӣ давлатӣ, ки фаъолияти ӯ ба сиёсати умумидавлатӣ вобаста аст ва барои дар амал татбиқ намудани сиёсати дохилӣ ва хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон масъул мебошад;

- хизматчиҳои давлатии маъмурӣ - хизматчиҳои давлатӣ, ки ўҳдадорихоӣ мансабии ў ба таъмини иҷрои ваколатҳои шахсонӣ мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ, мансабҳои сиёсии хизмати давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ равона карда шудааст;

- шахси мансабдори давлатӣ - шахси таъин ё интихобшуда, ки ба таври доимӣ, муваққатӣ ё бо ваколати махсус вазифаи намоёндаи ҳокимияти давлатиро амалӣ менамояд, яъне бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои ваколатҳои амрдиҳӣ нисбати шахсоне мебошад, ки дар тобеияти хизматии ў қарор надоранд, инчунин шахсе, ки вазифаҳои ташкилию амрдиҳӣ, маъмурию хоҷагидориро дар мақомоти ҳокимияти давлатӣ, муассисаҳои давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, ҳамчунин дар субъектҳои хоҷагидори давлатӣ ва дигар субъектҳои хоҷагидоре, ки дар онҳо ҳиссаи давлат на кам аз нисфро ташкил медиҳад, ба таври музднок ё бемузд иҷро менамояд ва шахсонӣ ба онҳо баробаркардашуда (**ҚҶТ аз 24.02.2017 № 1406**);

- феҳристи мансабҳои давлатӣ - номгӯи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар басти қорӣ мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва идоракунӣ барои ба амал баровардани ҳокимияти давлатӣ, таъмини иҷрои ваколатҳои шахсонӣ мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва салоҳияти мақомоти давлатӣ пешбинӣ гардидааст;

- феҳристи хизматчиёни давлатӣ - маҳзани ягонаи маълумот ва иттилоот оид ба теъдоди умумӣ ва ҳайати сифатии хизматчиёни давлатии дастгоҳи давлатӣ, ки дар асоси шарҳи ҳол ва фаъолияти касбии хизматчиёни давлатии алоҳида тартиб дода шуда, тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба маълумоти дорои сирри давлатӣ мансубанд (**ҚҶТ аз 26.07.2014 № 1128**);

- талаботи таҳассусӣ - талаботе, ки бо мақсади муайян кардани тайёрии касбӣ ва мувофиқат ба мансаби мушаххаси давлатии хизмати давлатӣ ба шаҳрвандон ҳангоми қабул шудан ба хизмати давлатӣ ва хизматчиёни давлатӣ барои ишғоли мансаби баландтари давлатии хизматӣ пешниҳод карда мешавад;

- категорияи мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ - мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ, ки вобаста ба ҳаҷм, хусусият ва доираи ўҳдадорихоӣ мансабии хизматчиҳои давлатии маъмурӣ тасниф мешаванд;

- ўҳдадорихоӣ мансабӣ - ўҳдадорихоӣ пешбининамудаи мансаби муайяни давлатӣ, ки ҷавобгӯи мақсад ва вазифаҳои мақомоти давлатӣ буда, хизматчиҳои давлатӣ дар доираи меъёрҳои муқарраркардаи қонун ва санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ иҷро мекунад (**ҚҶТ аз 1.03.2010 № 603**);

- одоби хизматчиҳои давлатӣ - маҷмӯи меъёрҳо, принципҳо ва қоидаҳои рафтори хизматӣ ва ғайрихизматии хизматчиҳои давлатӣ, ки хислатҳои ахлоқии фаъолияти касбӣ ва рафтори ўро дар қор ва ҷомеа таҷассум намуда, арзишҳои эътирофшудаи ахлоқӣ инсонӣ, талаботи маънавии ҷомеаро нисбат ба хизматчиҳои давлатӣ дар бар мегирад (**ҚҶТ аз 26.07.2014 № 1128, аз 3.08.2018 № 1543**).

хориҷ карда шуд (**ҚҶТ аз 3.08.2018 № 1543**);

хориҷ карда шуд (**ҚҶТ аз 3.08.2018 № 1543**);

хориҷ карда шуд (**ҚҶТ аз 3.08.2018 № 1543**);

- озмун - тартиби интихоби номзадҳо барои ишғоли мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ бо роҳи муайян намудани дараҷаи мутобиқати онҳо ба талаботи таҳассусии мансаби ишғолшаванда (**ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603**);

- аттестатсия - тартиби муайян намудани мувофиқати хизматчии давлатии маъмурӣ ба мансаби ишғолнамуда бо роҳи баҳодихӣ ба иҷрои ӯҳдадориҳои мансабӣ, сатҳи дониш, малака ва тайёрии касбӣ (**ҚЧТ аз 11.03.2010 № 603**);

- баҳодихии фаъолияти хизматчии давлатӣ - тартиби муайян кардани натиҷаҳои фаъолияти хизматчии давлатӣ бо роҳи гузаронидани сӯҳбат дар бораи нишондиҳандаҳои иҷрои ӯҳдадориҳои мансабӣ дараҷаи комёб шудан ба натиҷаҳои пешбинишудае, ки ба мақсаду вазифаҳои мақоми давлатӣ ва воҳиди сохтори он мувофиқат мекунад (**ҚЧТ аз 11.03.2010 № 603**);

- дастурамали мансабӣ - санаде, ки номгӯи мансаби давлатӣ, талаботи таҳассусии мушаххас нисбат ба ишғолкунандагони мансаби мазкур, ӯҳдадориҳои мансабӣ, ҳуқуқ ва масъулияти хизматчии давлатиро пешбинӣ мекунад (**ҚЧТ аз 11.03.2010 № 603**).

Моддаи 2. Ҳуқуқ ба хизмати давлатӣ

Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, қатъи назар аз миллат, нажод, чинс, забон, эътиқоди динӣ, мавқеи сиёсӣ, вазъи иҷтимоӣ ва молумулкӣ ба хизмати давлатӣ ҳуқуқи баробар доранд.

Моддаи 3. Самтҳои асосии сиёсати давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ

Самтҳои асосии сиёсати давлатиро дар соҳаи хизмати давлатӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 4. Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи хизмати давлатӣ

Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи хизмати давлатӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат мебошад (**ҚЧТ аз 24.02.2017 № 1405**).

Моддаи 5. Низомии хизмати давлатӣ

1. Ба низомии хизмати давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил мешаванд:

- хизмати давлатии шаҳрвандӣ;
- хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ;
- хизмати давлатии ҳарбӣ.

2. Хизмати давлатии шаҳрвандӣ ҳамчун фаъолияти касбии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ тибқи Қонуни мазкур ба амал бароварда мешавад (**ҚЧТ аз 26.07.2014 № 1128**).

Намудҳои алоҳидаи хизмати давлатии шаҳрвандӣ мувофиқи қонунгузориҳои дахлдори соҳавӣ, бо назардошти принципҳои асосӣ ва муқаррароти умумии Қонуни мазкур ба танзим дароварда мешаванд (**ҚЧТ аз 11.03.2010 № 603**).

3. Хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ фаъолияти касбии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мансабҳои давлатии хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ буда, ба таъмини қонуният, амният, тартиботи ҳуқуқӣ, ҳифзи ҳуқуқ, озодии инсон ва шаҳрванд, инчунин мубориза бар зидди ҷинояткорӣ нигаронида мешавад.

4. Хизмати давлатии Ҳарбӣ фаъолияти касбии шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мансабҳои давлатии хизмати давлатии мақомот ва чузъу томҳои Ҳарбии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар қўшунҳо ва сохторҳои Ҳарбӣ буда, ба таъмини мудофия ва амнияти давлат нигаронида мешавад.

5. Хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва хизмати давлатии Ҳарбӣ мувофиқи қонунгузори дахлдори соҳавӣ, бо назардошти принципҳои ва муқаррароти умумии Қонуни мазкур ба танзим дароварда мешаванд.

6. Хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, хизмати давлатии Ҳарбӣ ва намудҳои алоҳидаи хизмати давлатии шахрвандӣ дар қисме, ки бо қонунгузори соҳавӣ ба танзим дароварда нашудааст, бо Қонуни мазкур ва санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки тибқи Қонуни мазкур қабул карда шудаанд, ба танзим дароварда мешаванд.

Моддаи 6. Доираи амали Қонуни мазкур

1. Амали Қонуни мазкур нисбат ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва хизматчиёни давлатии маъмурӣ, ки мансабҳои давлатии хизмати давлатиро дар мақомоти зерини давлатӣ ишғол менамоянд, татбиқ мегардад:

- Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Дастгоҳи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Дастгоҳи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои он (**ҚЧТ аз 22.07.2013 № 1016**);
- дастгоҳҳои судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Дастгоҳи он (**ҚЧТ аз 28.12.2013 № 1061**);
- Ваколатдор оид ба ҳуқуқи кӯдак дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (**ҚЧТ аз 15.03.2016 № 1303**);
- мақомоти назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- вазоратҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои онҳо;
- кумитаҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои онҳо;
- мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои Ҳарбӣ (барои хизматчиёни давлатии шахрвандӣ) (**ҚЧТ аз 11.03.2010 № 603**);
- дастгоҳи Комиссияи марказии интихобот ва раъйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- идораҳои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои онҳо;
- мақомоти дигари марказии ҳокимияти иҷроияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои онҳо;
- намояндагҳои доимии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ташкилотҳои байналмилалӣ, байнидавлатӣ (байниҳукуматӣ);

- мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

2. Ба хизматчиёни давлатии маъмурӣ инчунин шахсони мансабдори мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, баробар карда мешаванд, ки номгӯи мансабҳои онҳоро Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

3. Амали Қонуни мазкур нисбат ба шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва кормандони ташкилоту муассисаҳои зерини давлатӣ татбиқ намегардад:

- Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- узви Маҷлиси миллӣ ва вакили Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- раис, муовинони раис, судяҳои Суди конститусионӣ, Суди Олӣ, Суди Олии иқтисодӣ, Суди ҳарбӣ, Суди Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, судҳои вилоят, шаҳри Душанбе, шаҳр ва ноҳия, Суди иқтисодии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, судҳои иқтисодии вилоят ва шаҳри Душанбе;

- кормандони корхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳои давлатӣ (ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603);

- хизматчиёни граждании (ҳайати техникӣ ва хизматрасони) мақомоти давлатӣ (ҚҶТ аз 3.08.2018 № 1543);

- кормандони дигар сохторҳои давлатие, ки дар қисми якуми ҳамин моддаи Қонуни мазкур номбар нашудаанд.

Моддаи 7. Принсипҳои асосии хизмати давлатӣ

1. Хизмати давлатӣ ба принсипҳои зерин асос меёбад:

- волоияти Конститутсия ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- афзалияти ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд;

- ягонагии низоми хизмати давлатӣ, новобаста аз таҷзияи ҳокимияти давлатӣ ба ҳокимияти қонунгузор, иҷроия ва судӣ;

- садоқат ба Ваган ва ба халқи Тоҷикистон;

- инсондӯстӣ ва адолати иҷтимоӣ;

- хусусияти дунявӣ доштани хизмати давлатӣ;

- ғайриҳизбӣ будани хизматчиёни давлатии мақомоти дахлдори давлатӣ, ки тибқи Конститутсия ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян гардидаанд;

- шаффофият дар хизмати давлатӣ, ба ҷуз фаъолияте, ки сирри давлатӣ ва дигар сирри бо қонун ҳифзшазандаро ташкил медиҳад;

- касбият ва салоҳиятнокии хизматчиёни давлатӣ;

- ихтиёрӣ ва дастрас будани хизмати давлатӣ;

- ҳисоботдиҳанда будани хизматчии давлатӣ;

- устувории ҳайати шахсии мақоми давлатӣ;

- баландравии мансабии хизматчии давлатӣ дар асоси қобилият, истеъдод, тайёрии касбӣ ва талаботи таҳассусӣ;

- баҳодихӣ ба фаъолияти хизматчии давлатӣ дар асоси дастовардҳои хизматӣ.

2. Хизмати давлатӣ инчунин ба дигар принципҳо, ки ба қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат надоранд, асос ёфта метавонад.

Моддаи 7(1). Одобӣ хизматчии давлатӣ

(ҚҚТ аз 26.07.2014 № 1128)

1. Одобӣ хизматчии давлатӣ бо Кодекси одобӣ хизматчии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, кодексҳои соҳавии одобӣ хизматчии давлатӣ, Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба танзим дароварда мешавад.

2. Кодекси одобӣ хизматчии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кодексҳои соҳавии одобӣ хизматчии давлатӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд **(ҚҚТ аз 26.07.2014 № 1128)**.

Моддаи 8. Мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ

1. Барои татбиқи сиёсати ягонаи хизмати давлатӣ аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ таъсис дода мешавад, ки ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тобеъ ва ҳисоботдиҳанда мебошад.

2. Мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ:

- иҷрои Қонуни мазкурро дар доираи салоҳияти худ таъмин менамояд;

- санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи хизмати давлатиро таҳия намуда, бо тартиби муқарраргардида ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд;

- ба фаъолияти мақомоти давлатӣ оид ба риояи қонунгузорӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ назорат мекунад ва оид ба бекор кардани қарорҳои мақомоти давлатӣ, ки хилофи қонунгузорию ҷумҳурӣ қабул гардидаанд, пешниҳод ирсол менамояд **(ҚҚТ аз 11.03.2010 № 603)**;

- дар доираи салоҳияти худ санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи хизмати давлатиро қабул менамояд **(ҚҚТ аз 11.03.2010 № 603)**;

- дар доираи ваколатҳои худ бо тартиби пешбиниамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон парвандаҳои ҳуқуқвайронкунии маъмуриро доир ба риояи нақардани талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи хизмати давлатӣ баррасӣ менамояд **(ҚҚТ аз 30.05.2017 № 1433)**;

- рохбарии методи ҳадамоти кадрӣ мақомоти давлатиро амалӣ намуда, Низомномаи намунавии ҳадамоти кадрӣ мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро таҳия ва барои тасдиқ ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд **(ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603)**;
- якҷоя бо мақомоти омили давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон шакли ҳисоботи омории соҳаи хизмати давлатиро муқаррар ва дастурамали тартиб додани онҳоро тасдиқ менамояд **(ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603)**;
- маълумоти омили давлатиро оид ба соҳаи хизмати давлатӣ ҳамчун, қоркард ва нашр менамояд **(ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603)**;
- тартиби анҷом додани озмун барои ишғоли мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ, баҳодиҳии фаъолият, аттестатсия ва ҷойивазкунии (ротатсияи) хизматчиёни давлатиро назорат ва рохбарии методи онро амалӣ менамояд **(ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603)**;
- фармоиши давлатии тайёркунии касбӣ, азнавтайёркунии ва тақмили ихтисоси хизматчиёни давлатиро таҳия намуда, фаъолияти мақомоти давлатиро дар ин самт ҳамоҳанг менамояд **(ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603)**;
- Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро таҳия ва барои тасдиқ ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд;
- Феҳристи хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро пеш мебарад;
- Хориҷ карда шуд **(ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603)**
- мониторинги ҳолати кадрҳои хизмати давлатӣ ва захираи кадрҳоро мегузаронад ва эҳтиёҷоти мақомоти давлатиро оид ба кадрҳо пешбинӣ менамояд;
- ҳуқуқи манфиатҳои хизматчиёни давлатиро ҳифз менамояд;
- талаботи таҳассусиро нисбат ба категорияҳои хизматчиёни давлатии маъмурий таҳия ва тасдиқ мекунад **(ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603)**;
- маҳзани маълумоти захираи кадрҳои хизмати давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро тартиб медиҳад **(ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603)**;
- дар таҳия ва татбиқи амалии барномаҳои давлатӣ оид ба тақмил додан ва баланд бардоштани нақши хизмати давлатӣ иштирок менамояд;
- оид ба тақмили низоми пардохти музди меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии хизматчиёни давлатӣ тақлифҳо пешниҳод менамояд;
- дар таҳияи лоиҳаҳои шартномаҳои байналмилалӣ оид ба масъалаҳои хизмати давлатӣ иштирок менамояд;
- барои бекор кардани санадҳои мақомоти давлатӣ, ки талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи хизмати давлатиро вайрон мекунад, ба суд муроҷиат менамояд **(ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603)**;
- якҷоя бо мақомоти тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон номгӯи бемориҳоеро, ки барои иҷрои ӯҳдадорӣҳои мансабии хизматчиёни давлатӣ монеа мегарданд, таҳия ва тасдиқ менамояд **(ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603)**;

- салоҳияти дигареро, ки конунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд, амалӣ менамояд.

3. Низомнома ва сохтори мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатиро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд.

4. Мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ санадҳои меъёрии ҳуқуқии оид ба хизмати давлатӣ қабулнамудаи худро шарҳ медиҳад, дар хусуси тартиби татбиқи хизмати давлатӣ тавсия ва дастурҳои методӣ таҳия ва пешниҳод карда, ахбор нашр менамояд.

5. Мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва идоракунии Ҷумҳурии Тоҷикистон, корхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳо новобаста аз шакли ташкили ҳуқуқӣ вазифадоранд вобаста ба масъалаҳои соҳаи хизмати давлатӣ бо дархости хаттии мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ иттилооти заруриро пешниҳод намоянд (**ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603**).

БОБИ 2. ТАШКИЛ ВА АДОИ ХИЗМАТИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 9. Хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба ҷой ва нақши мақоми давлатӣ дар низомии мақомоти давлатӣ, амалӣ намудани вазифа ва функсияҳои давлат, татбиқи салоҳияти мақомоти давлатӣ, хусусияти ваколати мансабҳои мушаххас ва аҳамияти онҳо дар амалӣ намудани сиёсати давлатӣ ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва маъмурий тақсим мешаванд.

2. Таснифи хизматчиёни давлатӣ ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва маъмурий дар Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мегардад, ки он аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

Моддаи 10. Феҳристи мансабҳои давлатӣ ва категорияҳои мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ

1. Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро мансабҳои давлатии ҳокимияти давлатӣ, мансабҳои сиёсӣ ва маъмурии хизмати давлатӣ ташкил медиҳанд.

2. Барои хизматчиёни давлатии сиёсӣ категорияи мансабҳои давлатӣ муқаррар карда намешавад.

3. Барои хизматчиёни давлатии маъмурий категорияи мансабҳои давлатии зерин муқаррар карда мешавад:

- категорияи олий;

- категорияи якум;

- категорияи дуюм;

- категорияи сеюм;

- категорияи чорум;

- категорияи панҷум;

- категорияи шашум;

- категорияи ҳафтум.

4. Таснифи мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ ба категорияҳо дар Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ карда мешавад (**ҚЧТ аз 11.03.2010 № 603**).

Моддаи 11. Талаботи таҳассусӣ нисбати довталабони мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ

1. Бо мақсади таъмини салоҳияти мақомоти давлатӣ, баланд бардоштани сатҳи касбии хизматчиёни давлатӣ ва мувофиқати хизматчиёни давлатии маъмурий ба мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ талаботи таҳассусӣ муқаррар карда мешавад (**ҚЧТ аз 11.03.2010 № 603**).

2. Талаботи таҳассусӣ меъёри асосии хоста гирифтани, ҷобачогузори кадрҳои хизмати давлатӣ ва омили муайянкунандаи фаъолияти хизматчиёни давлатӣ дар мақомоти давлатӣ ба ҳисоб меравад.

3. Ба талаботи таҳассусӣ, ки ба шахсони довталабони мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ пешниҳод мегарданд, дохил мешаванд:

- таҳсилоти олии касбӣ ва миёнаи касбӣ бо назардошти ихтисос ва категорияи мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ;

- собиқаи умумӣ ва таҷрибаи кор аз рӯи ихтисос;

- адои хизмати ҳарбӣ барои ишғоли мансабҳое, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст (**ҚЧТ аз 26.07.2014 № 1128**);

- собиқаи хизмати давлатӣ;

- донишони забони давлатӣ (**ҚЧТ аз 28.06.2011 № 741**);

- донишони Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки иҷрои ӯҳдадорӣҳои мансабии хизматчиёни давлатиро ба танзим медиароранд (**ҚЧТ аз 28.12.2012 № 914, аз 24.02.2017 № 1405**).

4. Сатҳи талаботи таҳассусӣ барои хизматчиёни давлатии маъмурий аз тарафи мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ муайян карда мешавад (**ҚЧТ аз 11.03.2010 № 603**).

5. Қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд нисбат ба мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ талаботи дигари таҳассусӣ муқаррар намоянд.

Моддаи 12. Хизматчиёни граждани (хайати техникӣ ва хизматрасони) мақомоти давлатӣ

(ҚЧТ аз 3.08.2018 № 1543)

1. Хизматчиёни граждани (хайати техникӣ ва хизматрасони) мақомоти давлатӣ шахсоне мебошанд, ки ба хизматрасонии техникӣ, хоҷагӣ, молиявӣ, дигар таъминоти фаъолияти мақомоти давлатӣ ва хизматчиёни давлатӣ машғуланд (**ҚЧТ аз 3.08.2018 № 1543**).

2. Ҳуқуқ ва ӯҳдадорӣҳои мансабии онҳо мувофиқи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ мушаххас муайян карда мешаванд.

3. Номгӯи чунин мансаб ва касбҳо бо пешниҳоди мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

Моддаи 13. Қабул шудан ба хизмати давлатӣ

1. Ба мансабҳои сиёсии хизмати давлатӣ қабул шудани шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи Конститутсия, Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад (**ҚЧТ аз 26.07.2014 № 1128**).

2. Ба мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба синни 18 расидаанд, ба талаботи таҳассусии муқаррарнамудаи Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат мекунанд, метавонанд қабул шаванд (**ҚЧТ аз 26.07.2014 № 1128**).

3. Ҳангоми ба мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ қабул шудани шаҳрвандон ба ғайр аз ҳуҷҷатҳои пешбиниамудаи моддаи 26 Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ҳуҷҷатҳои зеринро пешниҳод менамоянд (**ҚЧТ аз 26.07.2014 № 1128, аз 3.08.2018 № 1543**):

- аризаи шахсӣ;

- эълония дар бораи даромадҳо ва вазъи молумулкии худ (**ҚЧТ аз 3.08.2018 № 1543**);

- маълумоти тиббӣ дар бораи вазъи саломатӣ;

- ҳуҷҷатҳои дигаре, ки қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба хусусияти мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ пешбинӣ намудаанд.

4. Шаҳрванд ба хизмати давлатӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур қабул карда шуда, бо ӯ шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ баста мешавад, ки намунаи онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд (**ҚЧТ аз 26.07.2014 № 1128**).

5. Шаҳрванде, ки ба хизмати давлатӣ қабул шудааст, бояд дар мӯҳлати на дертар аз понздаҳ рӯз баъди ба хизмати давлатӣ дохил шудан ҳиссаи дар сармояи оинномавии (шариконаи) ташкилотҳои тичоратӣ доштаашро ба шахси дигар бо ҳуқуқи идораи ба боварӣ асосёфта диҳад (**ҚЧТ аз 25.12.2015 № 1260**).

Моддаи 14. Парвандаи шахсии хизматчиҳои давлатӣ

(**ҚЧТ аз 24.02.2017 № 1405**)

1. Парвандаи шахсии хизматчиёни давлатӣ аз тарафи ҳадамоти кадрӣ мақоми дахлдори давлатӣ тартиб дода шуда, рафти адои хизмати давлатӣ дар он қайд карда мешавад (**ҚЧТ аз 28.12.2012 № 914**).

2. Тартиби пешбурди парвандаи шахсии хизматчиёни давлатӣ ва номгӯи ҳуҷҷатҳои ба он дӯхташавандаро, мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ муайян менамояд (**ҚЧТ аз 25.12.2015 № 1260, аз 24.02.2017 № 1405**).

Моддаи 15. Савганди хизматчиҳои давлатӣ

1. Шаҳрванде, ки бори аввал ба мансаби маъмурии хизмати давлатӣ он чунин аст (**ҚЧТ аз 26.07.2014 № 1128**):

"Ман (насаб, ном ва номи падар), шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба хизмати давлатӣ қабул шуда, ботантана ва бо ҳисси масъулияти баланди ватандӯстӣ савганд ёд мекунам (ҚҶТ аз 24.02.2017 № 1405):

- адои хизмати давлатиро дар мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун ифодаи боварии махсус аз тарафи ҷомеа ва давлат дарк намуда,
- Конститутсия, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намуда,
- дар фаъолияти худ принципҳои қонуният, адолат, беғаразӣ ва ростқавлиро ба роҳбарӣ гирифта,
- тибқи талаботи Кодекси одоби хизматчиӣ давлатӣ бовиҷдонона ва ба дараҷаи баланди касбӣ хизмат намуда,
- ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шахрвандро эътироф ва эҳтиром намуда, афзалияти манфиатҳои давлат ва ҷомеаро вазифаи асосии худ ҳисоб мекунам.

Барои вайрон намудани савганди ёдкардаам худро дар назди ҷомеа ва давлат масъул меҳисобам".

2. Ҳангоми савгандёдкунии хизматчиӣ давлатӣ Парчами Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Нишони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузошта мешаванд (ҚҶТ аз 30.05.2017 № 1433).

3. Хизматчиӣ давлатӣ рост истода, дасти росташро ба болои Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон гузошта, савганд ёд мекунад (ҚҶТ аз 30.05.2017 № 1433).

4. Шаҳси савгандёдкарда матни савгандро бо имзои шахсии худ тасдиқ ва санаи қабули онро сабт менамояд. Матни савганд дар парвандаи шахсии хизматчиӣ давлатӣ нигоҳ дошта мешавад (ҚҶТ аз 24.02.2017 № 1405).

5. Матни савганди хизматчиёни давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва хизматчиёни давлатии ҳарбӣ тибқи қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳавӣ муқаррар карда мешавад.

Моддаи 16. Ҳолатҳое, ки ба хизмати давлатӣ қабул намудани шахрванд ва дар хизмати давлатӣ будани хизматчиӣ давлатиро истисно мекунад

Шаҳрванд дар ҳолатҳои зерин наметавонад ба хизмати давлатӣ қабул гардад ва ҳамчун хизматчиӣ давлатӣ дар хизмати давлатӣ бошад:

- саркашӣ кардан аз адои ба расмият даровардани иҷозат ба маълумоте, ки сирри давлатӣ ва дигар сирри бо қонун ҳифзшавандаро дар бар мегирад, агар иҷрои ӯҳдадориҳои мансабӣ ба истифодаи ин маълумот вобастагӣ дошта бошад;
- агар шахрвандии давлати дигарро дошта бошад (ҚҶТ аз 24.02.2017 № 1405);
- аз шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон баромада, шахрвандии давлати дигарро гирифта бошад (ҚҶТ аз 24.02.2017 № 1405);
- нафақагири Ҷумҳурии Тоҷикистон ё давлати хориҷӣ бошад (ҚҶТ аз 24.02.2017 № 1405);
- мавҷудияти беморӣ, ки барои иҷрои ӯҳдадориҳои мансабии хизмати давлатӣ монеа мегардад (ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603);

- саркашӣ кардан аз пешниҳоди маълумоте, ки дар моддаи 31 Қонуни мазкур пешбинӣ шудааст;

- доштани доғи судӣ барои ҷиноятҳои аз беэҳтиётӣ содиркарда (**ҚҶТ аз 04.04.2019 с., № 1597**);

- агар барои содир кардани ҷиноятҳои қасдона маҳкум шуда бошад ё дар асоси моддаи 32 Кодекси муурофиавии ҷиноятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон барои содир намудани ҷиноятҳои вазнин ва махсусан вазнин аз ҷавобгарии ҷиноятӣ озод шуда бошад (**ҚҶТ аз 04.04.2019 с., № 1597**);

- ҳолатҳои дигаре, ки Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия" ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд.

Моддаи 17. Санҷиши маълумоте, ки аз тарафи шахрванд пешниҳод карда мешавад

1. Маълумоти пешниҳоднамудаи шахрванд ҳангоми ҳалли масъалаи ба мансаби давлатии хизмати давлатӣ таъин шудани ӯ мавриди санҷиш қарор дода мешавад.

2. Агар санҷиш ҳолатҳои барои ба мансаби давлатии хизмати давлатӣ таъин шудани шахрванд монъешавандаро ошкор намояд, ба ӯ дар бораи раққунии таъин ба мансаби давлатӣ ва сабабҳои он хаттӣ хабар дода мешавад.

3. Тартиби санҷиши маълумоти аз тарафи шахрванд пешниҳодшавандаро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 17(1). Санҷиши махсус дар хизмати давлатӣ

(ҚҶТ аз 26.07.2014 № 1128)

Санҷиши махсус дар хизмати давлатӣ дар асоси дархости хаттии роҳбари мақоми давлатӣ аз ҷониби мақоми дахлдори давлатӣ гузаронида мешавад, агар баръало ошкор карда шавад, ки шахси дар мансаби давлатии хизмати давлатӣ буда ё довталаби мансаби давлатии хизмати давлатӣ дар эълонияҳо дар бораи даромад ва вазъи молумулкиаш, ки тибқи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардидаанд, иттилооти бардурӯғ дода бошад (**ҚҶТ аз 26.07.2014 № 1128**).

Моддаи 18. Озмун барои ишғоли мансаби холии маъмурии хизмати давлатӣ

1. Ишғол намудани мансаби холии маъмурии хизмати давлатӣ бо роҳи озмун сурат мегирад (**ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603**).

2. Қоидаҳои гузаронидани озмунро Низомнома дар бораи тартиби гузаронидани "Озмун барои ишғоли мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ, ки аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад, муқаррар мекунад (**ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603, аз 28.12.2012 № 914, аз 24.02.2017 № 1405**).

3. Ишғоли мансабҳои категорияи олий бе озмун сурат мегирад. Дигар ҳолатҳои бе озмун ишғол намудани мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ тибқи Низомнома дар бораи тартиби гузаронидани озмун барои ишғоли мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ муайян карда мешаванд (**ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603**).

Моддаи 19. Таҳсили хизматчиёни давлатӣ

1. Таҳсили хизматчиёни давлатӣ дар муассисаҳои таълимии таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти миёнаи касбӣ ба амал бароварда шуда, дар шакли тайёркунии касбӣ, азнавтайёркунӣ, такмили ихтисос ва таҷрибаомӯзӣ сураат мегирад (**ҚЧТ аз 25.12.2015 № 1260**).
2. Тайёркунии касбӣ, азнавтайёркунӣ ва такмили ихтисоси хизматчиёни давлатӣ дар асоси фармоиши давлатӣ, инчунин талаботи мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад.
3. Фармоиши давлатӣ оид ба тайёркунии касбӣ, азнавтайёркунӣ ва такмили ихтисоси хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ аз тарафи Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 20. Аттестатсияи хизматчиёни давлатӣ

1. Бо мақсади муайян кардани мувофиқат ба мансаби ишғолнамуда ва таъмини болоравии касбӣ аттестатсияи хизматчии давлатии маъмурий (ба истиснои хизматчиёни давлатие, ки мансаби сиёсии хизмати давлатӣ ва мансаби маъмурии хизмати давлатии категорияи олиро ишғол мекунанд) гузаронида мешавад (**ҚЧТ аз 11.03.2010 № 603**).
2. Тартиб ва шартҳои гузаронидани аттестатсияи хизматчиёни давлатии маъмуриро Низомнома, ки аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад, муайян менамояд.

Моддаи 20(1). Баҳодихӣ ба фаъолияти хизматчии давлатӣ

(ҚЧТ аз 11.03.2010 № 603)

1. Бо мақсади назорати мунтазами рафти адои хизмати давлатӣ ва ҷамъ намудани иттилоот дар бораи иҷрои ӯҳдадорихои мансабӣ дар охири ҳар сол баҳодихии натиҷаи фаъолияти хизматчии давлатӣ гузаронида мешавад.
2. Қоидаҳои гузаронидани баҳодихии фаъолияти хизматчии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд (**ҚЧТ аз 11.03.2010 № 603**).

Моддаи 21. Рутбаҳои тахассусии хизматчиёни давлатӣ

1. Барои хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби Маҷлиси намояндагонӣ Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон рутбаҳои тахассусӣ муқаррар карда мешаванд (**ҚЧТ аз 28.12.2012 № 914**).
2. Тартиби ба хизматчиёни давлатӣ додани рутбаҳои тахассусиро Низомнома, ки аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад, муайян менамояд (**ҚЧТ аз 28.12.2012 № 914**).
3. Тартиби баробар донистани рутбаҳо ва унвонҳои ҳарбӣ, дипломатӣ ва махсус ба рутбаҳои тахассусии хизматчиёни давлатии шаҳрвандӣ аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад (**ҚЧТ аз 11.03.2010 № 603**).

Моддаи 22. Феҳристи хизматчиёни давлатӣ

Тартиби пешбурди Феҳристи хизматчиёни давлатиро, ки маълумотро дар бораи хизматчиёни давлатӣ дар бар мегирад, мақоми ваколатдор дар соҳаи хизмати давлатӣ муайян менамояд (**ҚЧТ аз 28.12.2012 № 914**).

Моддаи 23. Асосҳои қатъ шудани хизмати давлатӣ

1. Хизмати давлатӣ ғайр аз асосҳои пешбиникардаи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавридҳои зерин қатъ мегардад:

- истеъфои хизматчиӣ давлатии сиёсӣ;

- расидан ба синни ниҳоии хизмати давлатӣ;

- қатъ намудани шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соҳиб шудан ба шахрвандии давлати дигар ё тарки доимии Ҷумҳурии Тоҷикистон (**ҚЧТ аз 25.12.2015 № 1260, аз 24.02.2017 № 1405**);

- гирифтани нафақаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ё давлати хориҷӣ (**ҚЧТ аз 24.02.2017 № 1405**);

- вайрон намудани тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба танзими анъана ва ҷашну маросимҳо (**ҚЧТ аз 08.06.2007 № 273**);

- эътибори қонунӣ пайдо кардани ҳукми айбдоркунии суд (**ҚЧТ аз 25.12.2015 № 1260**);

- эътибори қонунӣ пайдо кардани ҳалномаи суд дар бораи маҳдуд намудани қобилияти амал ё ғайри қобили амал эътироф шудани хизматчиӣ давлатӣ (**ҚЧТ аз 25.12.2015 № 1260**);

- риоя накардани маҳдудиятҳои, ки Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст;

- ҳолатҳои дигаре, ки Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд.

2. Аз мансаби давлатӣ озод намудани хизматчиӣ давлатӣ аз тарафи роҳбари мақоми давлатӣ, ки ҳуқуқи ба мансаби давлатии хизмати давлатӣ таъин ва озод карданро дорад, мувофиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

3. Дар сурати норизо будани хизматчиӣ давлатӣ аз озод намуданаш аз мансаби давлатӣ ӯ ҳуқуқ дорад ба суд муроҷиат намояд.

Моддаи 24. Синни ниҳоии дар хизмати давлатӣ будан

Синни ниҳоии дар хизмати давлатӣ будан барои занон то 58-солагӣ ва барои мардон то 63-солагӣ мебошад. Роҳбари мақоми давлатӣ метавонад баъди мувофиқа бо мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ бо қарори (амри) худ мӯҳлати дар хизмати давлатӣ будани хизматчиӣ давлатии ба синни ниҳой расидаро то ду сол дароз намояд. Дар ин сурат бо хизматчиӣ давлатӣ шартномаи (қарордоди) мӯҳлатноки меҳнатӣ баста мешавад (**ҚЧТ аз 28.12.2012 № 914**).

Моддаи 25. Истеъфои хизматчиӣ давлатии сиёсӣ

1. Истеъфо қатъ ёфтани хизмати давлатӣ мувофиқи аризаи хаттии хизматчиӣ давлатии сиёсӣ буда, асоси он монетаи сиёсӣ барои минбаъд ишғол намудани мансаби сиёсии хизмати давлатӣ мебошад.

2. Истеъфо аз тарафи мақоми давлатии ваколатдор қабул ё рад карда мешавад. Дар сурати рад кардани истеъфо хизматчии давлатии сиёсӣ бояд иҷрои ӯҳдадориҳои мансабиашро давом диҳад ва ё бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори дар бораи бо хоҳиши худ аз мансаби сиёсии хизмати давлатӣ озод кардани муроҷиат намояд.

Моддаи 26. Захираи кадрҳои хизмати давлатӣ

(ҚҚТ аз 11.03.2010 № 603)

1. Захираи кадрҳои хизмати давлатӣ бо мақсади таъмини хизмати давлатӣ бо кадрҳо, болоравии мансабии хизматчии давлатӣ дар асоси дастовардҳои хизматӣ, қобилият, истеъдод ва тайёрии касбӣ, сари вақт ишғол намудани мансабҳои холии маъмурии категорияҳои сеюм, дуум, якум, олий ва мансабҳои сиёсӣ ташкил карда мешавад.
2. Захираи кадрҳои хизмати давлатӣ аз ҳисоби мутахассисони босалоҳият, ташаббускор, дорои сатҳи баланди тайёрии касбӣ, қобилияти ташкилотчигӣ ва малакаи идоракунӣ ташаккул меёбад.
3. Тартиби ташаккул ва қор бо захираи кадрҳои хизмати давлатиро Низомнома дар бораи захираи кадрҳои хизмати давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад, муқаррар менамояд **(ҚҚТ аз 11.03.2010 № 603)**.

Моддаи 26 (1) Ҷойивазкунии (ротатсияи) кадрҳои роҳбарикунандаи хизмати давлатӣ

(ҚҚТ аз 11.03.2010 № 603)

1. Дар мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади истифодаи самараноки маҳорати касбии хизматчиёни давлатӣ ва пешгирии зуҳуроти коррупсионӣ ҷойивазкунии (ротатсияи) кадрҳои роҳбарикунандаи хизмати давлатӣ анҷом дода мешавад.
2. Қоидаҳои гузаронидани ҷойивазкунии (ротатсияи) кадрҳои роҳбарикунандаи хизмати давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд **(ҚҚТ аз 11.03.2010 № 603)**.

БОБИ 3. ВАЗЪИ ҲУҚУҚИИ ХИЗМАТЧИИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 27. Ҳуқуқҳои хизматчии давлатӣ

1. Хизматчии давлатӣ ҳуқуқ дорад:

- дар доираи ваколатҳои худ дар баррасии масъалаҳо ва қабули қарор иштирок намуда, иҷрои онҳоро аз тарафи мақомоти дахлдор ва шахсони мансабдор талаб намояд;
- иттилоот ва маводи барои иҷрои ваколат ва ӯҳдадориҳои мансабиаш заруриро бо тартиби муқарраргардида талаб карда гирад;
- муайян намудани доираи ӯҳдадориҳои мансабиашро аз роҳбари худ талаб намояд;
- ба тайёркунӣ, азнавтатёркунӣ, такмили ихтисос ва таҷрибаомӯзӣ дар муассисаҳои таълимии дахлдор аз ҳисоби маблағҳои бучети давлатӣ фаро гирифта шавад;
- ба фаъолияти илмиву эҷодӣ ва омӯзгорӣ машғул шавад;

- бо маводе, ки ба адои хизмати давлатии ӯ дахл дорад, аз ҷумла парвандаи шахсӣ бемамониат шинос шавад (ҚҶТ аз 25.12.2015 № 1260, аз 24.02.2017 № 1405);

- дар хизмати давлатӣ, бо назардошти таҳассус, қобилияти касбӣ ва сатҳи иҷроӣ ӯҳдадорихоӣ мансабии худ, баланд равад;

- дар сурати айбдоркунии беасос гузаронидани санҷиши хизмати ро талаб намояд ва бо натиҷааш шинос шавад (ҚҶТ аз 25.12.2015 № 1260);

- бо ташаббуси худ фаъолиятро дар хизмати давлатӣ қатъ намояд;

- тибқи талаботи қонунгузорӣ бо нафақа таъмин гашта, аз ҳифзи иҷтимоӣ ва ҳуқуқӣ бархурдор бошад;

- оид ба тақмили хизмати давлатӣ ба мақоми давлатие, ки дар он фаъолият мекунад, инчунин ба мақомоти давлатии болоӣ ва шахсони мансабдори он тақлиф пешниҳод намояд.

2. Ҳуқуқҳои хизматчиёни давлатии сиёсӣ бо дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон низ муайян карда мешаванд.

Моддаи 28. ӯҳдадорихоӣ асосии хизматчиӣ давлатӣ

1. Хизматчиӣ давлатӣ ӯҳдадор аст:

- Конститутсия, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намояд;

- ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд, инчунин ҳуқуқ ва манфиатҳои шахсони ҳуқуқиро риоя, ҳифз ва эҳтиром намояд;

- муроҷиати шаҳрвандонро тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ баррасӣ намуда, аз рӯи онҳо чораҳои дахлдор андешад;

- интизоми давлатӣ ва хизмати ро риоя намояд;

- меъёрҳои муқаррарнамудаи Кодекси одоби хизматчиӣ давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дастури фаъолияти худ қарор дода, ҳолатҳои барҳӯрди манфиатҳоро ҳангоми иҷроӣ ӯҳдадорихоӣ мансабӣ истисно намояд (ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603);

- фармон, фармоиш ва амрҳои роҳбарон, қарор ва дастури мақомоти болоӣ ва шахсони мансабдорро, ки дар доираи ваколати онҳо дода шудаанд, иҷро намояд (ҚҶТ аз 28.12.2012 № 914);

- сирри давлатӣ ва сирри дигари бо қонунҳо ҳифзшавандаро, аз ҷумла баъди қатъи хизмати давлатӣ, дар давоми мӯҳлати муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ нигоҳ дорад;

- ҳангоми иҷроӣ ӯҳдадорихоӣ мансаби маълумотро дар бораи ҳаёти шахсӣ, шаъну шарафи шаҳрвандон махфӣ нигоҳ дорад, аз онҳо пешниҳод намудани чунин маълумотро талаб накунад (ба истисноӣ мавридҳои муқаррарнамудаи қонунгузориӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон);

- ҳифзи моликияти давлатиро таъмин намояд;

- агар манфиати шахсии хизматчи давлатӣ барои иҷрои ӯҳдадориҳои мансабӣ монеа гардад, ё ба манфиати давлатӣ муҳолифат кунад ва ё боиси дигар ҳолатҳои бархӯрди манфиатҳо гардад, бояд ба роҳбари мақоми давлатӣ, ки барои таъин ва озод намудани ӯ аз мансаб салоҳият дорад, хабар диҳад (**ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603**);

- аз рӯзи гирифтани иттилооти расмӣ дар бораи қатъ намудани шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё соҳиб шудан ба шаҳрвандии давлати дигар ба роҳбари мақоми давлатӣ, ки ҳуқуқи ба мансаб таъин ва аз мансаб озод намуданро дорад, хабар диҳад (**ҚҶТ аз 24.02.2017 № 1405**);

- сатҳи касбӣ ва таҳассусии худро барои иҷрои самараноки ӯҳдадориҳои мансабӣ баланд бардорад;

- мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур савганд ёд кунад.

2. Ҷаҳдҳои мушаххаси хизматчи давлатӣ, ки аз ӯҳдадориҳои асосӣ бармеоянд, тибқи талаботи таҳассусӣ муайян карда шуда, дар дастурнамалҳои мансабӣ, ки аз тарафи роҳбарони мақомоти давлатии дахлдор тасдиқ карда мешаванд, инъикос мегарданд. Қоидаҳои таҳияи дастурнамалҳои мансабӣ хизматчиёни давлатии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи мақомоти ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ тасдиқ карда мешаванд (**ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603**).

3. Ҷаҳдҳои хизматчиёни давлатии сиёсӣ бо дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон низ муқаррар карда мешаванд.

Моддаи 29. Ҷаҳдҳои иловагии хизматчи давлатии маъмурий

1. Бо розигии хизматчи давлатии маъмурий ва роҳбари мақоми давлатӣ мумкин аст ба зиммаи хизматчи давлатии маъмурий иҷрои ӯҳдадориҳои иловагии хизмати давлатӣ вогузошта шавад.

2. Ҳаҷми пардохти иловапулиро барои иҷрои ӯҳдадориҳои иловагии хизмати давлатӣ санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамоянд.

Моддаи 30. Маҳдудиятҳо вобаста ба хизмати давлатӣ

Хизматчи давлатӣ ҳуқуқ надорад:

- бе иҷозати Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мукофот, унвонҳои фахрӣ ва махсуси давлатҳои хориҷӣ ва ташкилотҳои байналмилалиро қабул намояд;

- ҳангоми иҷрои ваколатҳои мансабӣ аз хизматрасониҳои шаҳрвандон ва шахсони ҳуқуқӣ ба манфиати шахсӣ истифода барад;

- дар дигар амалҳо, аз ҷумла корпартоиҳо, ки ғайриқонунии мақомоти давлатӣ ва иҷрои ӯҳдадориҳои мансабиро ҳалалдор месозанд, иштирок намояд;

- ба ҳайати мақомоти идоракунӣ, шӯроҳои нозирон ё парасторон, мақомоти дигари ташкилотҳои ғайриқонунии хориҷӣ ва воҳидҳои сохтории онҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон шомил гардад, агар қонунгузорӣ ё шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигарро пешбинӣ накарда бошанд (**ҚҶТ аз 25.12.2015 № 1260**);

- дар идораи фаъолияти чамъияти хочагидор ё дигар ташкилоти тичоратӣ иштирок кунад, аз чумла ба ҳайати мақомоти идоракуни ташкилоти тичоратӣ, ки узвият дар онҳо бе изҳори иродаи махсуси фардӣ ғайримикон аст, ба истиснои ҳолатҳое, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардааст (ҚҶТ аз 25.12.2015 № 1260);

- дар бонкҳои хориҷие, ки берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир шудаанд, суратхисобҳо кушояд ва пасандозҳо дошта бошад, пули нақд ва ашёи қиматнокро нигоҳ дорад, дигар воситаҳои молиявӣ ва моликият дар хориҷа дошта бошад ва (ё) аз онҳо истифода барад (ҚҶТ аз 25.12.2015 № 1260, аз 24.02.2017 № 1405);

- ба фаъолияти мақомоти дигари давлатӣ, ки ба доираи ваколати мансабиаш дохил нест, даҳлат намояд (ҚҶТ аз 25.12.2015 № 1260);

- дигар маҳдудиятҳои пешбиниамудаи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро вайрон намояд.

намудани эълomiaҳои дар қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд.

Моддаи 31. Эълomiaкунони даромадҳо ва вазъи молумулкии довталабони мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ, хизматчиёни давлатӣ ва мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда

(ҚҶТ аз 3.08.2018 № 1543)

Эълomiaкунони даромадҳо ва вазъи молумулкии довталабони мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ, хизматчиёни давлатӣ ва мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда бо тартиби муқаррарнамудаи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия" амалӣ карда мешавад (ҚҶТ аз 3.08.2018 № 1543).

Моддаи 32. Ҷавобгарии интизомии хизматчиин давлатӣ

1. Роҳбари мақоми давлатӣ, ки ҳуқуқи ба мансаб таъин ва аз мансаб озод намуданро дорад, ба хизматчиин давлатӣ барои кирдори интизомии содирнамудааш, ҳамчунин барои риоя накардани талаботи Кодекси одоби хизматчиин давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кодексҳои соҳавии одоби хизматчиин давлатӣ, роҳ додан ба бархурди манфиатҳо хангоми адои хизмати давлатӣ ва ё дигар кирдорҳои бавучудоварандаи коррупсия, ки дорои аломатҳои ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ ё ҷиноят намебошанд мучозоти зерини интизомиро татбиқ менамояд (ҚҶТ аз 26.07.2014 № 1128):

- сарзаниш;

- танбеҳ;

- танбеҳи қатъӣ (ҚҶТ аз 30.05.2017 № 1433);

- то як сол мавқуф гузоштани додани рутбаи тахассусии навбатӣ;

- ба мансаби паст гузаронидан;

- аз мансаб озод кардан.

2. Бо мақсади чамъ овардан ва санчиши маълумот дар бораи кирдори интизомии содирнамудаи хизматчии давлатӣ аз тарафи роҳбари мақоми давлатӣ санчиши хизматӣ таъин карда мешавад. Санчиши хизматӣ метавонад бо талаби хизматчии давлатӣ низ гузаронида шавад.

3. Тартиби гузаронидани санчиши хизматӣ ва ба ҷавобгарии интизомӣ кашидани хизматчии давлатӣ аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд (ҚҚТ аз 1.03.2010 № 603).

4. Татбиқи ҷазоҳои интизомие, ки дар Қонуни мазкур, Кодекси меҳнат ва дигар санадҳои конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ нагардидаанд, манъ аст (ҚҚТ аз 30.05.2017 № 1433).

Моддаи 33. Муносибати хизматчии давлатӣ ба иҷрои фармон ва амрҳои ғайриқонунӣ

1. Хизматчии давлатӣ бояд дар доираи ваколат ва ўҳдадорихои мансабӣ амал намояд.

2. Дар сурати ба қонуни будани фармон ва ё амри барои иҷро гирифташуда шубҳа пайдо кардани хизматчии давлатӣ, ў бояд ба таври хатгӣ фавран ба роҳбари бевоситааш муроҷиат намояд. Агар роҳбари бевосита ё шахси мансабдори болоӣ дурустии фармон ва ё амри додашударо хатгӣ тасдиқ намояд, хизматчии давлатӣ вазифадор аст онро иҷро намояд, ба шарте ки он дорои оқибатҳои ҷавобгарии маъмурий ва ё ҷиноятӣ набошад.

Масъулият барои оқибатҳои иҷрои фармон ё амр ва дастури ғайриқонунӣ дар ин ҳолат ба зиммаи шахси мансабдоре гузошта мешавад, ки онҳоро тасдиқ кардааст.

БОБИ 4. КАФОЛАТҲО ВА ҲАВАСМАНДГАРДОНИИ ХИЗМАТЧИИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 34. Кафолатҳо барои хизматчии давлатӣ

1. Ба хизматчии давлатӣ кафолатҳои зерин дода мешавад:

- шароити корӣ барои таъмини иҷрои ўҳдадорихои мансабӣ;

- музди меҳнат, аз ҷумла мукофотпулӣ, кўмакпулӣ, иловапулӣ, ҷубронпулӣ ва изофапулӣ (ҚҚТ аз 30.05.2017 № 1433);

- рухсатии ҳарсолаи пардохтшаванда ва дигар рухсатихои муқаррарнамудаи конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон (ҚҚТ аз 11.03.2010 № 603);

- таҳсил ва баланд бардоштани дараҷаи таҳассус бо нигоҳ доштани музди меҳнат, мансаби ишғолнамуда ё мансаби ба он баробар, бо тартиби муайяннамудаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар тамоми давраи таҳсил (ҚҚТ аз 11.03.2010 № 603);

- суғуртаи ҳатмии давлатӣ барои беморӣ ё гум кардани қобилияти меҳнатӣ, фавт ё расондани зарар ба саломатӣ ва молу мулки ў хангоми иҷрои ўҳдадорихои мансабӣ;

- таъмини нафақа тибқи конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон (ҚҚТ аз 11.03.2010 № 603);

- таъмини нафақаи хизматчии давлатӣ дар ҳолати фавти хизматчии давлатӣ ба аъзои оилаи ў, ки таҳти саробониаш қарор доранд (ҚҚТ аз 11.03.2010 № 603);

- ҳатман гирифтани розигии хизматчии давлатӣ ҳангоми гузаронидан ба мансаби дигар (ғайр аз ҳолатҳои пешбинишудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон);

- ҳимояи хизматчии давлатӣ, аъзои оила ва наздикони ӯ аз зӯроварӣ, таҳдид ва дигар кирдорҳои ғайриқонунии вобаста ба иҷрои ӯҳдадориҳои мансабӣ;

- таъмини имконияти баландравии мансабӣ;

- ҷуброни зарар ҳангоми пурра ё қисман гум кардани қобилияти меҳнатӣ;

2. Харочоти вобаста ба сафарҳои хизматӣ, ҷойивазкунӣ (ротатсия), гузаронидан ба мақоми давлатии воқеъ дар маҳалли дигар (вилоят, шаҳр, ноҳия), инчунин харочоти нақлиёт ва манзили хизматчии давлатӣ вобаста ба чунин гузариш ҷуброн карда мешаванд (**ҚҶТ аз 26.07.2014 № 1128**).

3. Харочот вобаста ба ҳолатҳое, ки ҳамин модда пешбинӣ менамояд, аз ҳисоби маблағҳои бучети дахлдор сурат мегирад.

4. Қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои хизматчии давлатӣ кафолатҳои дигарро низ пешбинӣ карда метавонанд.

5. Дар сурати вафоти хизматчии давлатӣ ба аъзои оилаи ӯ дар ҳаҷми панҷ музди моҳонаи меҳнат аз ҷои кори охиринаш кӯмакпулии яқвақта дода мешавад (**ҚҶТ аз 01.08.2012 № 900**).

6. Дар сурати озод шудан аз мансаби давлатӣ, бинобар содир намудани кирдори ғайриқонунӣ, хизматчии давлатӣ аз кафолатҳо ва ҷубронпулиҳое, ки Қонуни мазкур пешбинӣ кардааст, маҳрум мегардад.

7. Иваз шудани роҳбари мақоми давлатӣ барои бо ташаббуси роҳбари нав қатъ шудани шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ асос шуда наметавонад, ба истиснои шартномаи (қарордоди) меҳнатие, ки бо хизматчиёни давлатии сиёсӣ баста мешаванд.

Моддаи 35. Кафолати хизматчии давлатӣ дар мавриди барҳам додан, азнавташкилдихӣ ва таҷдиди мақоми давлатӣ ихтисор шудани шумора ё воҳиди кории хизматчиёни давлатӣ

(ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603)

1. Ба хизматчии давлатӣ ҳангоми барҳам додан, азнавташкилдихӣ ва таҷдиди мақоми давлатӣ, ихтисор шудани шумора ё воҳиди кории хизматчиёни давлатӣ бо назардошти дараҷаи таҳассус, касб ва мансаби пеш ишғолнамудааш дар дигар мақоми давлатӣ мансаби давлатии хизмати давлатӣ пешниҳод карда мешавад (агар бо розигии ӯ додани дигар мансаби давлатии хизмати давлатӣ дар ҳаҷмон мақоми давлатӣ ғайриимкон бошад) (**ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603**).

2. Ба хизматчии давлатӣ, ки ҳангоми барҳам додан, азнавташкилдихӣ ва таҷдиди мақоми давлатӣ, ихтисор шудани шумора ё воҳиди кории хизматчиёни давлатӣ аз мансаби давлатӣ озод шудааст (**ҚҶТ аз 11.03.2010 № 603**):

- аз рӯи мансаби пеш ишғолнамудааш бе ҳисоби кӯмакпулии аз кор рафтани, дар давоми се моҳ музди меҳнат дода мешавад;

- кӯмакпулӣ барои бекорӣ дода мешавад;

- музди меҳнати пештарааш ҳангоми гузаронидан ба мансаби дигари давлатии хизмати давлатӣ дар ҳамон мақом ё мақоми дигари давлатӣ дар давоми се моҳ нигоҳ дошта мешавад (агар музди меҳнати наваш назар ба маоши пештарааш кам бошад);

- хизматрасонии тиббӣ ба ӯ ва аъзои оилааш дар ҳамон муассисаи таъбибатӣ, ки то ба мансаби нави давлатӣ гузарониданаш расонида мешуд, нигоҳ дошта мешавад;

- дар сурати доштани собиқаи умумии меҳнатӣ (25 сол барои мардҳо, 20 сол барои занҳо) ва на камтар аз 10 сол собиқаи хизмати давлатӣ, ҳуқуқ дода мешавад, ки ду сол пеш аз мӯҳлати муқарраркардаи қонунгузорӣ ба нафақа барояд.

3. Дар сурати набудани имконияти мувофиқи ихтисосаш ба дигар мансаби давлатии хизмати давлатӣ гузаронидани хизматчии давлатӣ ӯ то як сол дар мақоми давлатӣ, бо нигоҳ доштани собиқаи хизмати давлатӣ, дар захираи кадрҳо мемонад ва барои тақмили ихтисосаш имконият фароҳам оварда мешавад.

Моддаи 36. Музди меҳнати хизматчии давлатӣ

1. Музди меҳнат бояд шароити моддӣ заруриро барои иҷрои ўҳдадорӣҳои мансабии хизматчии давлатӣ фароҳам оварда, ба ӯ ва аҳли оилааш сатҳи муносиби зиндагиро таъмин намояд, инчунин барои бо кадрҳои салоҳиятноку тачрибанок таъмин намудани мақомоти давлатӣ мусоидат намуда, омили меҳнати поквичдонона ва ташаббускоронаи хизматчии давлатӣ бошад.

2. Музди меҳнати хизматчии давлатӣ аз маоши мансабӣ, иловапулиҳо ба маоши мансабӣ барои рутбаи таҳассусӣ ва собиқаи хизмати давлатӣ иборат мебошад.

3. Иловапулӣ ба маоши мансабӣ барои собиқаи хизмати давлатӣ бо назардошти иловапулӣ барои рутбаи таҳассусӣ ҳар моҳ ба андозаи муқарраргардида пардохт карда мешавад.

4. Андозаи маоши мансабӣ, иловапулӣ барои рутбаи таҳассусӣ ва собиқаи хизмати давлатӣ, инчунин шартҳо ва тартиби пардохти музди меҳнати хизматчиёни давлатиро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 37. Собиқаи хизмати давлатӣ

1. Ба собиқаи хизмати давлатӣ давраи фаъолияти шаҳрванд дар мансабҳои давлатии ҳокимияти давлатӣ, мансабҳои сиёсӣ ва маъмурии хизмати давлатӣ, хизмат дар мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва хизмати ҳарбӣ, инчунин фаъолият дар мансабҳои мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, ки дар Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудаанд, дохил мешавад.

2. Ба собиқаи хизмати давлатӣ метавонанд дигар давраҳои фаъолияти меҳнати шаҳрванд низ бо тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил карда шаванд.

Моддаи 38. Ҳавасмандгардонии хизматчии давлатӣ

1. Хизматчии давлатӣ барои дастовардҳои хизматӣ, хизмати бардавому бенуқсон, иҷрои супоришҳои махсусан муҳими давлатӣ ҳавасманд гардонида мешавад.

2. Намудҳои хавасмандгардонӣ ва тартиби бо он сарфароз гардониданро конунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамоянд.

Моддаи 39. Рухсатии хизматчиӣ давлатӣ

1. Ба хизматчиӣ давлатӣ бо назардошти хусусиятҳои хоси хизмати давлатӣ тибқи тартиби муқаррарнамудаи моддаи мазкур, Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон рухсатии ҳарсолаи пардохтшаванда дода мешавад (**ҚҶТ аз 26.07.2014 № 1128**).

2. Давомнокии рухсатии асосии ҳарсолаи пардохтшавандаи хизматчиёни давлатӣ чунин муқаррар карда мешавад:

- 35 рӯзи тақвимӣ - ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва хизматчиёни давлатии маъмурии категорияи олӣ;

- 30 рӯзи тақвимӣ - ба хизматчиёни давлатии маъмурии категорияи якум ва дуум;

- 28 рӯзи тақвимӣ - ба хизматчиёни давлатии маъмурии категорияи сеюм, чорум, панҷум, шашум ва ҳафтум;

3. Дар сурати 5, 10, 15 ва 20 сол будани собиқаи хизмати давлатӣ, ба мӯҳлати рухсатии асосии ҳарсолаи пардохтшаванда мувофиқан 3, 6, 10 ва 15 рӯзи тақвимӣ илова карда мешавад.

4. Рухсатии ҳарсола ва рухсатии иловагӣ чамъ карда мешавад ва бо хоҳиши хизматчиӣ давлатӣ мумкин аст, ки қисм-қисм дода шавад. Давомнокии як қисми рухсатии асосӣ набояд аз 14 рӯзи тақвимӣ кам бошад.

5. Хизматчиӣ давлатӣ дар давоми сол барои гирифтани рухсатии бемузди давомнокияш на бештар аз 60 рӯзи тақвимӣ ҳуқуқ дорад.

Моддаи 40. Таъминоти иҷтимоии хизматчиӣ давлатӣ

1. Ба хизматчиӣ давлатӣ бо тартиби муқарраршуда:

- аз фонди давлатӣ манзили истиқоматӣ дода мешавад;

- барои бехтар кардани шароити манзил, сохтмони манзили шахсӣ ва ё кооперативӣ қитъаи замин ҷудо карда мешавад, ки тартиби ҷудо карда шудани онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд;

- барои харидан ё сохтмони манзил, инчунин бехтар намудани шароити манзилӣ ба мӯҳлати то 20 сол қарзи бефоиз дода мешавад, ки шартҳо ва тартиби додани чунин қарзро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

2. Ба хизматчиӣ давлатии сиёсӣ ва хизматчиӣ давлатии маъмурии категорияи олӣ илова ба майдони истиқоматӣ 20 метри мураббаъ барои ҳуҷраи корӣ дода мешавад.

3. Дар сурати на камтар аз 15 сол собиқаи бефосилаи хизмати давлатӣ доштани хизматчиӣ давлатӣ хонаи истиқомати дар фонди манзили давлатӣ ишғолкардаш (ба ғайр аз хонаҳои истиқомати хизматӣ) ройгон ба моликияти ӯ дода мешавад.

Моддаи 41. Таъмини нафақа ва дигар кӯмакпулиҳо ба хизматчиҳои давлатӣ

1. Таъмини нафақаи хизматчиёни давлатӣ мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи нафақа амалӣ гардонида мешавад (ҚҶТ аз 26.07.2014 № 1128).
2. Хизматчиҳои давлатӣ тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ ба нафақа барои хизмати дарозмуддат ҳуқуқ дорад.
3. Ба хизматчиҳои давлатӣ ҳангоми ба нафақа баромадан дар ҳаҷми музди меҳнати семоҳа кӯмакпулии яквқта дода мешавад (ҚҶТ аз 01.08.2012 № 900, аз 3.08.2018 № 1543).
4. Дар мавриди тақроран ба мансаби давлатии хизмати давлатӣ таъин (интиҳоб) шудани шахсоне, ки нафақа мегиранд, пардохти нафақаи онҳо қатъ карда мешавад. Ҳангоми аз мансаб озод шудани чунин шахсон пардохти нафақаи онҳо дар асоси собиқаи корӣ дар рӯзи охирини аз мансаб озод шуданашон аз нав барқарор карда мешавад (ҚҶТ аз 24.02.2017 № 1405).

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 42. Тартиби баррасии баҳсҳои меҳнатии хизматчиёни давлатӣ

Хизматчиёни давлатӣ оид ба ҳалли баҳсҳои меҳнатиашон метавонанд ба мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ, мақомоти дигари ваколатдори давлатӣ ё суд муроҷиат намоянд (ҚҶТ аз 25.12.2015 № 1260).

Моддаи 43. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсоне, ки муқаррароти Қонуни мазкурро вайрон мекунад, тибқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 44. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи хизмати давлатӣ"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 13 ноябри соли 1998 "Дар бораи хизмати давлатӣ" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1998, № 22, моддаи 297; с. 2002, № 4, қисми 1, моддаи 203; с. 2005, № 7, моддаи 407; соли 2006, № 3, моддаи 154) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 45. Мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Э. Раҳмонов

ш. Душанбе

5 марти соли 2007,

